

SZERKESZTŐI IRODA:

Balmaz-utca 47-ik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DIJA.

Évi 16 frt. v. 32 korona. Negyed évi 4 frt. v. 8 korona.
Hónap 8 frt. v. 16 korona. 1 óra 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK

Telefon szám: 9.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Telefon szám: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 88-ik szám.

HIRDETESI DIJAK:

Egy négyszög cztiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reklam sora: 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.

Nyilvántartási díjak:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

A magyar hadsereg.

Most érkezik Bécsből a hír, hogy osztrák honvédség egészen ujjaalakult.

Felállítják a hiányzó ezredeket s egész intézményt úgy állítják a fejlődés feltételeivel, hogy az a közös hadságtól egészen független legyen.

A meglevő huszonhat gyalogezredet még új ezredeket állítanak. Tüzérséget, műszaki csapatokat kap az osztrák Landwehr.

És a magyar honvédség?

Nó, hát ennek a reorganizációjának, ennek a felszerelése és önállósításának nem gondoskodik a magyar hadsági kormány.

Pedig a mikor ez az intézmény állt, akkor az volt a cél és szándék, hogy a fokozatos fejlődés útján megkapja képezni az önálló magyar hadseregnek. Azóta eltelt jó idő, már be kell ismerni ugyan, hogy az akkor megállapított keretben különösen a csapatösszetétel buzgólkodása folyton megerősödött s jelentékeny részévé vált a hadseregnek, de egyáltalán nem fejlődött abban az irányban, hogy valaha önálló sereg legyen, — nem fejlődött, mert nem fejlesztették.

Mindenki tudja, hogy miért. Valamint fent Bécsben veszedelmes dolognak tartják azt, ha a magyar honvédség megképződne, — mint a hogy fejlesztik.

Ez a fejlesztés pedig csak a huszonhat év előtt létesített állapotok körül forog. A piros nadrág helyett kék nadrág, a piros csákó helyett kék csákó hozatott be, — mint mondani szokás.

A Werndl-fegyver helyett megadták az ismétlő puskát, igen, mert megképződött a közös hadseregben csapatok, sem adta volna meg az erre szükséges pénzt az ország. Egyebekben maradt minden a régi.

Az altiszti kardbojt feketesárga, a tiszti kardbojt kétféle sáros, csapatok koncentrációjára alkalmas a legfőbb parancsnok sátorát feketesárga lobogóval, a honvédekre, ha vezérőrnagy, az előlép. és kir. tábornok lesz, general in ungarischer Uniform, a hogy az előírás mondja.

Honvédtábornok nincs, hiába hívtunk néha ezzel a titulussal egy-két kivesebb emberünknek, a csapatoknak közös hadseregheli generálisok paran-

csolnak s a honvédség egyetlen tiszt-képzőjében a Ludovikában szintén közös generális a parancsnok.

Minden magyar ember jól tudja a dolgoka, elpanaszolták már számtalanszor, hogy minden ügyevezett útját nem hogy önállósítaná, de közelebb vonja a honvédséget a közös hadsereghez, a melynek részét képezi. Nagy dologtól kicsinyekig történő változások mind ezt jelzik s néha igazán különös módon okoltatnak meg a változásokat. A honvédtiszt szolgálati jelvénye a magyar zsinórú derék, azonban a honvédséghez beosztott császári és királyi tábornok segédtisztje, a magyar királyi honvédtiszt már a fekete-sárga közös hadseregheli Feldbindet hordja adjutánsjelvény gyanánt.

Pár év előtt a zászlóalj-rendszert átalakították ezredrendszerre, a mi most már egészen a közös hadsereg formájára, csak a számvevőségek maradtak meg a zászlóaljaknál eredetiségükben.

Sok ilyen apró dolog hozatott be oda, a miket igazság szerint „kivinni” kellene onnan. Az új fegyver s az új bórondóktól eltekintve, a miket, eléggé okadatol azok praktikus volta, a többi, kicsi és nagy, mind olyan, hogy félve nézi bennük a szeretett honvédség lassú, de határozott átközösödését a magyar. A csapatok egyre-másra kapják a közösöktől átlépő tiszteket, kik miatt a régebben szolgáló honvédtisztek elmaradnak az előléptetéstől.

Huszonhat év alatt nem történt semmi, ami a honvédségnek olyan fejlesztését célozná, hogy valaha önálló csapat gyanánt működhesse. Nem új dolog ez, inkább régi és szomorú. Abban sincs új, a mit most elmondtunk, de aktuálisá teszi egy érdekes dolog, a melyet Ausztriának hasonló fegyverneméről a Landwehről újságol el egy katonai szaklap.

A honvédségnek tudvalevőleg nem csak honvéd vezérei nincsenek, de nincsen semmi olyan csapatja, a melyek egy seregnek az önálló működhetőségükben megkívánatnak. — Tüzérség, műszaki csapat, vonat-csapat, az élelmezési és ellátási branche mind hiányzik s úgy látszik, soha sem is lesz ilyen. Ez az, a minek létesítését Bécsben nem engedik meg, ez az, a mitől félnek, a mik, ha volnának, önállóan működhet sereggé tennék az elhagyatott, csonka magyar honvédséget.

Azt mondják, ez nem szükséges. A honvédség a közös hadseregnek úgy is „egyik kiegészítő részét képezvén.” Ilyen dolgokat nem csinálnak. Más „nagy” útjások történnék. A legújabb Budapesti most érelődő terv, hogy a honvédgyalogezredek is megkapják a — katonabandát.

S míg a magyar honvédelem erői így aprólkos, de folyton ismétlődő megújuló dolgok által a helyett, hogy önállósítatnának, bevitették a közös hadseregbe, addig az osztrák Landwehr önállósul.

Aztán mondja még valaki, hogy nem gyönyörűséges állapot-e ez?

A.

A reformok sorsa.

Egy kis statisztika.

A főrendiház az állami anyakönyvekről szóló javaslatot hat szótöbbséggel elfogadta.

Mostan tehát, miután már az összes egyházpolitikai javaslatok megfordultak a főrendiházban, érdekesnek és jellemzőnek tartjuk a különböző szavazásokról a következő kis statisztikát összeállítani:

A főrendiház a polgári házasságot (másodszor) elfogadta négy szótöbbséggel.

A vallás szabad gyakorlatáról szóló javaslatot általánosságban elfogadta egy szótöbbséggel.

Ugyanennek a javaslatnak a felekezet nélkülségről szóló fejezetét elvetette 26 szótöbbséggel.

Végül, harmadszori felolvasásban az egész javaslatot elvetette nagy többséggel.

A zsidó recepciót elvetette 6 szótöbbséggel.

A gyermekek vallásáról szóló javaslatot elfogadta nagy többséggel.

Az állami anyakönyvekről szóló javaslatot elfogadta 6 szótöbbséggel.

A két visszavetett javaslat közül a vallás szabad gyakorlatáról szóló a képviselőház, mint azt tegnap elhatározta, már e hónap 17-én szerdán fogja tárgyalni, a zsidó recepció tárgyalásának idejét akkor tűzik ki, mikor az erre vonatkozó üzenet megérkezik a főrendiházhoz.

A főrendiház pedig, értesítésünk szerint, már az erre rákövetkező hétfőn, tehát hétfőhöz egy hétre, újra tárgyalni fogja a vallás szabad gyakorlatát, ezután pedig a zsidó-recepciót, a melyet a képviselőházi, valószínűleg rövid vita után szintén nyomban visszaküldenek.

A király akarata.

A Neue Freie Presse egy Budapestről datált levelében annak a meggyőződésének ad kifejezést, hogy a politikai raison ismét

elfoglalta a többség-alkotás keresésének a helyét. A bécsi újság azt hiszi, hogy a magánok egy eddig még nem tudott módon hírt vettek, hogy azon a helyen, a melyre tekintetüket állandóan irányozzák, nem fogadják szívesen az újból feltámadt egyházpolitikai harc folytatását, és a tegnapi ülésen még a szavazás előtt tényleg több főrendi el is távozott a tereméből.

A Wiener Abendblatt kétségtelennek tartja, hogy a főrendiház magatartásának megváltozása azokra a nyilatkozatokra vezethető vissza, a melyeket a király tette a legutolsó udvari ebédén a cercla alkalmával. Azóta köztudomású lett, hogy a király a főrendi ellenzék vezéreinek félreérthetetlen módon megmondta, hogy mostan, miután már a polgári házasságot a főrendiház is elfogadta, ideje volna az egyházpolitikai kérdés feszegetését és a harcot abbahagyni.

A király egyben a közigazgatási reform mielőbbi megvalósítására hívta föl az urak figyelmét. A királynak eme nyilatkozatai — írja a bécsi újság — már tegnapelőtt ismeretesebbek lettek és mikor tegnap a királyné főudvarmestere, Nopcsa Ferencz br. megjelent a főrendiházban és következetesen a liberális párt mellett szavazott, a főrendek ebben a körülményben a korona óhajátának határozott megerősítését látták.

Igy történt azután, folytatja a bécsi újság, hogy tegnap a gyermekek vallásáról szóló javaslat tegnap mintegy 25 szótöbbséggel ment keresztül.

Majd a zsidó recepció leszávalásáról emlékezik meg a bécsi újság. Vannak Magyarországon sokan, írja, a kik azt állítják, hogy a bankok kizárólag a zsidók kezében vannak.

E mellé az állítás mellé mindenestre jellemző odaállítani azt a tényt, hogy a zsidó recepciót ellen szavaztak: Andrássy Aladár gróf, a magyar hitelbank elnöke, Zichy Nándor gróf, a hitelbank igazgatósági tagja és Pallavicini Ede gróf, a hitelbank vezérigazgatója.

Kossuth Ferencz választói joga.

Czegléd, okt. 11.

Czegléd város képviselőtestülete ma rendkívüli közgyűlést tartott, melytől a képviselők óriási érdeklődést tanúsítottak.

A terem zsúfolásig megtelt képviselőkkel és hallgatóközönséggel. A gyűlés napirendjére Arányi rendőrkapitánynak Kossuth Ferencz választói joga ügyében hivatalos minőségében tanúsított magatartása volt. Az előterjesztett vádpontok szerint Arányi politikai ügyben közrejárta, a központi választmán iratait titokban magához vette és inkorrektül viselkedett.

A feljelentést Arányi kapitány ellen Kolár Albert dr. ügyvéd tette meg. A közgyűlés lefolyása igen viharos volt.

Arányi kapitány védekezett az ellene emelt vád ellen és felolvasta Beniczky főispánnak egy bizalmas rendeletét.

Arányi azzal védekezik, hogy a mit a rendeletben foglalt utasítás szerint tette meg. A rendelet felolvasása óriási szenzációt keltett és a leghangosabb kifakadásokra adott okot.

A közgyűlés a felolvasatott rendelet dacára egyhangulag elrendelte, hogy Arányi ellen a fegyelmi vizsgálat megindíttassék. A határozatot azzal indokolták, hogy Arányi, mint városi tisztviselő, magát ezen minőségében politikai czélokra felhasználta. A közgyűlés ezen határozata városszerte általános meglepetést keltett. Arányi rögtön bejelentette föllebbezését és ismerősei körében kijelentette, hogy ő bizik fölmentésében, mert tudja, hogy a főispán a háta mögött áll. Városszerte nagy fölháborodást keltett az, hogy egy kinevezett városi tisztviselőt a főispán politikai czélokra felhasználja és a város nyugalma megzavarta.

Wekerle az oláh kérdésről.

Wekerle Sándor miniszterelnöknek a párisi Figaro munkatársával, Chelard Raulal az erdélyi oláh kérdés felett folytatott beszélgetése, a mely a képviselőház szerdai ülésén interpelláció tárgyát képezte, a szabad elvtársban, mindjárt megjelenése után, váratlan meglepetést okozott, a mi egyik előkelő tagját a pártban arra indította, hogy az interviút a miniszterelnök előtt szóvá tegye. A miniszterelnök ezuttal — mint értesítünk — még bővebben nyilatkozott az interviúról, mint a képviselőház előtt.

— A ki — így szól egyebek közt a miniszterelnök — figyelmesen elolvasta a szóban levő közleményt s az erdélyi hétszázfősokra vonatkozó passzusokat összeveti az erdélyi oláhok „növetségi fokára vonatkozó passzusokkal, önmagától is rájön, hogy ezeket az enuncziációkat összefüggőben gondolkodó egy és ugyanazon ember nem tette, annál kevésbé tehettem én, a miniszter, a ki hivatali állásomnál fogva nemcsak a logikára, hanem igen fontos állami tekintetekre is figyelemmel szoktam lenni. Beszélgetésünk során, a mely éppenséggel nem volt interviu-szerű, hanem csak az ethnográfus tájékoztató akaró barátságos diskurzus, az erdélyi intelligenciája mint a nemesi osztály, hétszázfős gentry, az oláh kérdés kapcsolatban említés tárgya sem volt. Egyébiránt mindazt, a mit Chelard urnak mondott, nyíltan mondtam s bár nem számítottam arra, hogy nyilatkozatomat interviu-szerűen közli, megszorító kikötéseket a közlés módjára nézve nem tettem.

— Az a czikk e szerint rosszakaratú kóhalmány.

— Annak nem lehet mondani. Az egész közlemény pusztá félreértésen alapulhat, a mi a külföldi sajtóban nem ritkaság. Chelard ur igen rokonszenves, bizalomgerjesztő egyéniség és azt az impressziót teszi az emberre, hogy a magyar nemzettel szemben legkevésbé sem elfogult. Nyilatkozataimat — talán a társalgás nyelvéből folyó akadályok miatt — nem fogta föl lényegükben, azok

embere s egyik legkiválóbb szelleme, Hugó Viktor: „A legnagyobb erő, az egy ártatlan szív.”

Igen a férfiaknak a női ártatlanság iránti tiszteletén épül fel a női nem hatalma.

De újabb időben a nők kezdenek elégedetlenkedni ezen hatalommal, melynek várai végre is idegen sziklákra vannak felépítve s ama váraknak csak a kulcsa van az ő kezében.

A nők egy része újabb időben beállott nemzeti izgatónak (mint ezeket úgy, az illető nőket is idegen hatalom, nevezetesen egyes bölcselkedő férfiak támogatják törekvéseikben.)

Mint ez utóbbiak nincsenek megelégedve az állam nyújtotta kedvezményekkel (vagyon és személybiztonság megővése, hogy egyebet ne emlitsék), mely azonban bizonyos kötelezettségeket is ró rájuk: úgy a nők sincsenek megelégedve a férfiakról számukra biztosított hatalommal, mely szintén bizonyos kötelezettségeket vár a nőktől.

Saját tehetségükkel és munkájukkal akarnak a nők is maguknak érvényt szerezni, mint a férfiak, hogy aztán ők is korlátlanul éljenek s szabadon rendelkezzenek magukkal, mint a férfiak.

De bizonyos, hogy amint nemzeti eszmei bűnbánat meg első sorban, ha az állam — kívánságukhoz képest — rendelkezésükre bocsátana egy-két meggyét, hogy legyen az az övék s csináljanak vele, a mit tudnak: éppolyan a nők bűnbánat meg legelőször, ha az u. n. női emancipáció kérdéseit és elvei általános gyakorlati alkalmazást nyernének, s nemcsak kivételesen és kisebb számban (mint ma) fordulna elő, hogy a nők nyilvános pályán működjenek.

A nőknek u. i. a nyilvános életben ok,

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1894. Október 12.

A nők hatalmáról.

(A mai korban.)

A férfi lényege az erő, a nő a gyöngy. Mint egy magásra törő tölgy s annak körül álló ibolya. És ennek a szerény ibolyának ép úgy van gyökere, törzse és levele, mint ama mellette magasló tölgynek.

A nő is ugyanolyan szervezett bir, mint a férfi, csak hogy minden tekintetben gyöngyebb emennél. Gyöngyebb testi erőre, gyöngyebb szellemi képesség tekintetében és gyöngyebb erkölcsi szilárdsága is.

És épen nem csodálni való, ha Plató, a világ legnagyobb gondolkozója, a nőknek általános gyöngyessége alapján a nőket egy alacsonyabb rendű származásúnak vallotta a férfival; s ha az egyházatyák erkölcsi szempontból tekintvén a nőt, azt a pokol angyalának (ianua diabol) mondták.

Hanem épen az a hatalmi állás bámulatra ejtő, melyet a gyenge női nem az erős férfi szemében a mai társadalomban kivívott.

Csak egy pár tünetet mondok el, hogy látnék, minő hatalommal van ma felruházva a nő.

Együtt nőttél fel ugyszólván tíz éves korodig a szomszéd leánygyermekével, egy időben tanultatok írni, olvasni és játszótársak voltatok. Tíz éves korodban aztán távol a szülővárosodtól, s csak mint felszólított kerülés oda vissza. Fölkeresed kisjátékosodat — s ez téged önmű fog, te pedig kénytelenül hajlongsz előtte, bókokat mondasz neki és megnagyságotlod. — Ha valamelyik fiú játszótársad ily tartózkodó udvariassá-

sággal fogadna, ott hagynád a faképnél, s felé sem néznél többé. Emitt föl sem tűnik a helyzet változása. Hja! a kis játszótárs nő lett, elfoglalta trónusát, s te minden habozás nélkül beállasz alattvalójának.

Együtt van egy férfítársaság. — Átvizszik a beszélgetést a színházra, respektíve a helybeli színészekre, s a bortól gajdos állapotban nem igen válogatják szavakat, melyek közül nem egy a trivialis szótárból való.

Ekkor a másik tereméből véletlenül oda kerül egy nő — s ime a társalgás rögtön finomabb mederbe terelődik; a merész hangú férfiak, mint a csónakban kapott gyermekek az apa tekintete előtt, meghunyászkodnak, mint ha csak valami rettegett erkölcsbíró volna e nő.

Ime egy másik hasonló példa! Egy agglegény társaság beszél a nőkről (mi másról tudnának az agglegények beszélni?), erős szavakkal kárhoztatja a nőket nyújtott tüneménytől, ezen új bálványimádást, a századok századában divatozó szolgálatteljesítést, a középkorból az új korbátörőköt obscurantizmust.

És ha belép hozzájuk egy nő, a lázadók — mint az összeesküvők a szövetségük tanácsában váratlanul megjelent Nagy Péter, a minden oroszok csárja előtt — lerakják fegyvereiket, s kitérő figyelemmel, parancsra váró hódolattal halmozzák el a nőt, mintha csak urok, parancsolójuk volna az.

Lássunk még egy példát. Színház után barátoddal és ennek nővérével vendéglőbe térsz. Kutszéberezel. Hétszer vesztessz, háromszor nyersz. S nyerményeidnek legjobb részét a kisasszonynak nyújtod, mint a középkori vazallus terményeinek egy részét fejedelmének megillető adóként.

Igen, a nők mai hatalmának trónja előtt fejet hajt a tudomány. művészet, katalom, rang, állás, gazdagság.

Összetanult jogot, philosophiát s diplomát alapján „doctor philosophiae utrinque inris” czimezed magad: és alázattal hajlongsz a kereskedő egyszerű miveltésű lányára előtt.

Főispán fia vagy? Kezet csókolysz a járásbíró feleségének.

Két megye határával érintkező birtokod van? Kalapot emelsz az ispánod leányának.

És ne mondja valaki, hogy a nőknek nyújtott általános hódolat csak szeszélyes divat. Mert épen nem az. Divat azon szokás, melynek respektálása tetszésedől függ. Divat a sárga cipő, magos tetejű kalap, erősen kivágott mellény, színházba, bába járnai stb. S ha tetszik, egyiket sem teszed és senki sem fogja a fejedet betörni érte.

A nőknek nyújtott hódolat nem divat, hanem társadalmi törvény, melyet a ki meg nem tart, az nem vehet részt oly társaságokban, hol nők is vannak jelen. Így aztán bármely állami törvény alól is kibújhat valaki; csak költözzék ki abból az államból, akkor nem kell katonáskodnia, adót fizetni stb.

Más kérdés azután, hogy a nők miképpen jutottak ezen hatalomhoz, melyet nekik a társadalmi törvény kötelező ereje biztosít.

Hát észlelyességgel szerezték meg maguknak ezt a hatalmi állást, melylyel ma bírnak, s melyhez hasonlóval sohasem rendelkeztek, még a lovagkorban sem. A nők ugyanis a századok folyama alatt felismerve saját lényük gyöngyességét, ezen helyes önismeret megtanították őket arra hogy erődítvényeiket ne saját magukban, ezen gyenge alapon, hanem a férfiak szívében, ezen tartósszikkánépítések föl.

És ezen erődítvények felépítésében a nőknek segítségére jött a század eszméir-

nya, melynek zászláira az emberi egyéniség érvényesülése volt felírva. S midőn a század az embert akarta mindenekben felemelni, akkor tiszteletének legmagasabb polczára helyezte az emberi lényegét legtisztábbban kifejező női ártatlanságot, melyből egyképen hiányzik az állati és ördögi: a szenny és gonoszság rutsága, s az isteni vonás: a magásra töres és teremtes akaratereje.

Mert ne higye valaki, hogy a nőknek nyújtott tisztelet és hódolat valami udvarias kegyettség, vagy épen szánakozó elnézés a férfiak részéről a női gyöngyesség iránt, mely mint „szükséges rossz”, mint „a természet szép hibája” ezen nagylelkű kegyre és támogatásra igényt tart.

A nőknek nyújtott tisztelet és hódolat az ártatlanság előtt való meghajlásnak kifolyása.

A gyermek vágya és akarata előtt sem azért hajlunk meg, mint parancsszó előtt, mert a gyermek gyenge, hanem mert ártatlan. S a mint kinő a gyermek ártatlanságából, megfordul a viszony, — s a felnőttek lesznek neki parancsolói, mert már csak gyenge.

Aztán egy 9—12 éves leányka még gyöngyebb, mint egy fölserdült hajadon, s mégis a vásátság korában élő, (a fiuknál kamasszoknak mondják) leánykák iránt egyáltalán nem viseltetünk kiintetű figyelemmel és szolgálattésséggel. Hanem mikor a leány (ugy 14—16 éves korában) ismét ártatlanságra, még pedig öntudatos ártatlanságra tesz szert (melyet a fiuk rendszerint soha sem nyernek vis-a-visa többé), akkor bennünk is — a gyermek iránt tanúsítottánál fokozottabb — öntudatos tisztelet és hódolat ébred föl iránta.

Igen, a női ártatlanság szentségében van a nők hatalmának kulcsa; mert, mint szépen mondja a XIX. század legigazibb em-

Kolozsvárt, 1894.

logikai fonálát elvesztette s mikor az egész diskurzust emlékezetből akarta megírni, csak egyes momentumok jutottak eszébe, a melyeket tévesen kapcsolt egytűvé. A külföldi sajtót egyébiránt a legtavolabbi sem lehet annyira rigorózusnak mondani az interviuek tolmácsolásában, mint a milyen rigorózus, a mi sajtónk és ez nem is annyira a lelkiismeret, mint inkább a szokás kérdése különösen Franciaországban, a hol a könnyedséget gyakran mindennek fölébe helyezik.

A miniszterelnök végül reményét fejezte ki hogy a Figaro szellemes munkatársa kétségkívül talál majd módot és alkalmat ezek adatainak rektifikálására.

A szélsőbal mezőgazdasági akciója.

Az országos függetlenségi és 48-as párt, mint már jeleztük, erős akciókat akar kifejteni a mezőgazdasági válság ügyében. E fontos kérdés a pártkör érkeztétén, Polónyi Géza felszólalására, már szóba is került, s legközelebb részletesen fogják megbeszélni a szükséges teendőket.

Üdvözljük elhatározását és hisszük az a komolysággal fogja megállapítani az akció részleteit, a melyet azok meg kívánunk. Szívósság és odaadás nélkül célt nem érünk, mert a földadat tulajdonképpen az, hogy közgazdasági politikánk vezető elvétől a földmivel milliók jólétét tegyük, azon aránylag számban és súlyban csekély csoport érdekei helyett, mely a kereskedés és nagyipar felvirágzását hasznos haz.

Át kell tehát alakítani a közgazdasági politikát az egész vonalon. Több súlyt helyezni a szövetkezetek terjedése, csak névleg független gőzhajtóársulatok létesítésénél, mert amazok a paraszt és kisiparos boldogulásának eszközei. Teremtani okos birtokpolitikát, előmozdítani a kis- és középbirtok konszolidációját a Tisza-féle hitbizományi politika helyett.

Szervezni a gazdák érdekképviseletét, teremteni oly adórendszert és adókezelést, a mely számol a földbirtok apadó jövedelmével. Behozni a bürze-adót, mely a földön mindenütt bevált és el van fogadva számos nyugati államban. Biztosítani a földművelési miniszter által képviselt érdekeknek a döntő szót a magyar közgazdasági politikában, mert ki merné tagadni, hogy ehhez joguk van?

Az annyiszor említett örlési engedély, a vámszerződés és a kikötésbe helyezett szeszmonopoliumnál újabb ezen érdekek kell, hogy legyen az első szó. Ine a földadat egy része, a melyekből ezer más fakad, a melyek mind férfit és értelmes munkát kívánnak.

A japán-kinai háború.

London, okt. 10.

Grey parlamenti államtitkár tegnap este Woolerben (Northumberland) beszédet mondott, melyben a japán-kinai háborúra vonatkozólag azt mondta, hogy az angol kormány első kötelessége, hogy az angol állatlaloknak életét, vagyonát és kereskedelmét megvédi.

A kormány az összes többi hatalmak akciójával egyetértésben cselekszik, midőn

vetlenül el kellene vesztetni a nő ártatlanságát s vele azt a tisztességet és hódolattal körülvett nimbuszt, melyet egyáltalán nem pótolhatnának a szabad élet gyönyöre; az eléggé mutat az a körülmény, hogy a romlatlan férfiak szabad élet gyönyöreinek rendszert nagyobb örömet találnak az ártatlan női társaságokban.

A nyilvános élet megfosztaná a nőket ártatlanságuktól s minden tanultságuk és képzettségük mellett is csak egy természetből örökölt jellemvonások maradna meg: a velük született gyöngöség, a női nemet igen alacsony helyzetbe juttatná az erős férfihad mellett.

Avagy nem köztudomású-e, hogy a férfiak fesztelebbül, kevesebb tisztet és hódolattal nyilvánításával társalognak s érintkeznek oly nőkkel, (színezőnk, tisztviselőnk, elárúfionók stb.) kiket a társadalom szükséglete, illetőleg saját egyéniségük természeténél fogva nyilvánosan élet-pályára hívott. (És csak ezen mindkét kivétel körülménynek felforgása esetében helyesíthető, ha a nő nyilvános életpályán működik.)

És azt hiszem, nem családunk, ha utóbbi időben fiatal emberek és kisasszonyok között lábrakapott fraternizáló, majdnem pajtáskodó társalgást, illetőleg viszonyt a nyilvános felsőbb leányiskolai nevelés kifolyásának tulajdonítjuk; mely szintén csakis anyanyiban helyesíthető, a mennyiben a társadalom szükségletéhez mérten alkalmat nyújt egyes, erre — önállónak mutatózó egyéniségűknél fogva — hivatott leányoknak, hogy nyilvános életpályára képezhessek magukat.

Mert bármit mondanak is egyes újabbkori bölcsék és nem bölcsék, annyi bizonyos, hogy a valódi ártatlanság csak a magánéletben szereshető és őrizhető meg.

arra törekszik, hogy a hatalmak befolyása folyton arra irányuljon, hogy a még várható események súlyos következményei lehetőleg enyhíthetessenek, a veszélyeztetett érdekek megóvassanak és eleje vétecsék a súlyos bonyodalmaknak, melyek abból származhatnak, ha esetleg valamely hatalom megkísértené, hogy a jelenlegi politikai helyzetet — más hatalmak érdekeinek rovására — a magajavára aknázza ki.

London, okt. 10.

A „Reuter-ügynökség” jelenti Shanghaiból mai kelettel: Egy eddig meg nem erősített és hitelesnek nem tekinthető, hír szerint 40,000 emberből álló japán haderő szállt partra Shanghai-Guan mellett. A táviró vonalakat elvágta. Egy másik hír azt jelenti, hogy egy másik hadesapat New-Chedang mellett szállt partra és hogy több japán hadihajót láttak a taci kikötő közelében.

Ugyancsak Shanghai-ból jelentik a „Reuter-ügynökség”-nek, hogy tegnap a japánok e kínaiak előcsapatai a Valu folyótól északra megütözték. A japánokat visszszorították a folyó tulsó partjára. Port-Arthurban a hadihajók tatarozásával elkészültek és a hajóhad ma újra a tengerre indul. Tiencsinből érkezett jelentések szerint az angol és az orosz követek oda érkeztek és azonnal Pekingbe mennek.

Köln, okt. 10.

A „Kölnische Zeitung” jelentése szerint a nagyhatalmak közt megegyezés jött volna létre a koreai kérdésben teendő esetleges lépések tárgyában. Ugy látszik, hogy nem szándékoznak nehézséget gúrdítani az elé, hogy a japánok előnyömljanak Peking felé.

A császár betegsége.

Pétvárról távirják: A „Standard”-nak azt a híré, mintha Zacharin tanár azt mondta volna a császárnak, hogy betegsége gyógyíthatatlan, Zacharin tanárhoz közel álló személyiségek ügyetlen kóhalmának jelzik. „Az olyan orvosok, a ki ezt betegnek megmondja — így nyilatkozott Zacharin tanár — oklevéllet kellene elvenni.” Zacharin egyáltalán egyetlen hírlapíró előtt sem nyilatkozott a császár betegségről. Zacharin és Leyden tanárok holnap Yaltában ismét konziliumot tartanak, hogy a császári családának Korfuba való utazásáról véglegesen véleményt mondjanak.

Leyden tanár valószínűleg egy hétig Livádiában marad, hogy a császárt megfigyelje és gyógykezelje. Mint Pétvárról írják, a „Pol. Corr.” utján, — a Livádiából odaérkezett jelentések szerint Sándor császár november vége előtt nem utazik el Korfuba.

A „Czarevna” császári yacht október 5-én elment Piräusba, ellenben az „Észak csillaga” csak október 20-án indul el Piräusba. A mi a regenség kérdését illeti, azt hiszik, hogy a császár korfui tartózkodása alatt a trónörökös nagyherceg fogja átvenni a császár képviselést a legmagasabb államhatalom gyakorlásával együtt, de mégis azzal a korlátozással, hogy a legfontosabb állami ügyekben a végleges döntés a császárnak fentartatik. Korfuból ma jelentés érkezett Pétvárra, hogy a császárt Korfuba várják, de érkezésének időpontja még nincs meghatározva. A korfui hatóságok ellenben már rendeletet kaptak, hogy a szükséges intézkedéseket megtegyék.

A városban levő királyi palotában és királyi Monrepos-villában a rendezkedés már javában folyik. György nagyherceg állapota Krimben ismét rosszabbra fordult. Ennek következtében nem is fogja a császárt elkísérni Korfuba, hanem visszatér eddigi tartózkodási helyére Abas-Tumba, Kaukázusba. Ez a hely igen magasan fekszik és kedvező éghaj-

laltal bir György nagyherceg tudására. A nagyherceg orvosa, dr. Popov helyére, ki a császárt Korfuba kíséri, Valjeminov dr. jön.

A császár csak néhány hét múlva megy Korfuba, mivel Krimben való eddigi tartózkodása jót tett neki és megerősítette. Berlinből távirják lapunknak a „N. Fr. Presse” utján, Leyden tanár asszisztense nélkül, csupán egy szolgálati kísérő utazik el a császárhoz, de utazásának arányáról és célpontjáról mitsem tudnak. Az egyik versió szerint Leyden tanár előbb Odesszába keresztül Livádiába megy, mivel az orvosok véleménye szerint Livadia éghajlata a császár betegségét illetőleg, egyforma értékű Korfu éghajlatával. Ezenkívül a császár mostani állapotára nézve nem volna észszerű a tengeri utazás. Politikai körökben azt beszélük, hogy Leyden tanárnak ezuttal hosszabb időre történendő alkalmaztatása a császár mellett, Szuvalov gróf nagykövet közvetítésével történt.

Rómából távirják, hogy Vlangoli orosz nagykövet ma a nagykövetségi kápolnában Sándor császár felgyógyulásáért istenistiszteletet tartatott, melyen a csak a nagykövetségi személyzet volt jelen.

A gyógy-serum

A „P. N.” egyik tudósítói felkereste dr. Korányi Frigyes egyetemi tanárt, aki nemrégiben Frankfurtban járt és megnézte azt a híres anilin-festékgyárat, amelyek most indultak diadal-utjokra.

A tudós tanár a következőkben ismerteti a gyárat:

Frankfurt mellett, mondotta nekem a tudós tanár, van a világ leghíresebb anilin- és festékgyára, a mely nemrég egy részvénytársaság kezébe ment át. A részvénytársaság 40 millió forint alaptőkével rendelkezik.

A gyár egyik teljesen különálló része gyártja az antitoxinokat. A nagy laboratóriumban nyolczvan vegyész dolgozik.

A laboratórium és a kísérleti termek közelében vannak a nagy istállók, a melyekben egész sor ló és tehén, több száz juh és tengeri malac, sok majom várja, hogy mikor kezdik meg rajtuk a tudós orvosok a kísérleteket. Három estendő óta dolgoznak esendben, feltűnés nélkül és csak most, mikor kiderült, hogy az antitoxinok csakugyan eredményesen, használhatók, adta tudtúl Behring doktor a kísérletek eredményét.

Most persze a világ minden részéből érkeznek megrendelések a gyárhoz, úgy, hogy ma már a gyár nem képes a megrendelt anyagot előállítani.

A gyár magánvállalat tulajdona, mely most ki akarja használni a szerencsés helyzetet és újabb meg újabb helyiségeket építtet, a melyeken kétszeres erővel fogják előállítani az antitoxinokat.

A tudós tanár egészen el volt ragadtatva a látottaktól és nem győzi eléggé dicsozni a gyár szép berendezését és az antitoxin-osztályt, mely páratlanul áll az egész világon.

Kérdést intéztem ezután a tanár urhoz a szérum gyógytani értékéről, mire Korányi tanár ezt felelte:

— Az eddigi kísérletek az egész világon kedvezően ütöttek ki. Budapesten is csak kedvező eredményről beszélhetünk eddig s azért e szertől a legjobbat lehet remélni.

A gyógyszerum drága voltáról fogalmat adhat az, hogy egyetlenegy gyermek gyógyítására szükséges anyag ötven-száz forintba kerül.

— Ugy kell a tényt nevelni, hogy abban az irányban maradjon melyben mennie kell — mondá lady Adéla, diadalmasan mutatva a gyermekére, mint a saját rendszere teljes sikerének a mintájára.

Oliva az atyjához hasonlított és nem az anyjához. Lady Adéla magis volt és előkelő finom vonásokkal és parancsoló modorral, de Oliva, éppen mint az atya, vékony volt és gyenge és majdnem az izletlenség szöke; haja, bőre, és a szemei egyforma halvány semleges színeknek látszottak.

Megjelenése majdnem fájdalmas gyengeséget áruolt el, olyan gyengeséget, mely rendkívüli idegességének és jelleme bátortalanságának az alkotó része volt.

Azonban az egész hatás, habár nem feltűnő, de bájos és kellemes volt és minden meg volt téve, hogy azokat a bajokat, melyeket a természetből nyert, az által a mit az öltözet tehet, emléjk és javítsák.

Párisban készült ruhái mindig jól állottak, divatosak és hibátlanok voltak; haja, mely talán nem voltak mind a sajátja, — a francia szobaleánya, — Klaudin által igen jól izléssel és felette nagy gondnal fűszülve; — vékony ujjain — és ruhájának a csipkéi között gyémántok ragyogtak, derekát, melynek karcsúsága barátságosnak a csudálkozását és irigységét költötte fel, olyan öv vette körül, melynek csontját zafirok és rubinok ékítették. Oliva nagyon gyengének látszott, — talán ez volt sikertelenségének a kulcsa.

Minden előnye dacára, tagadhatatlan volt az a tény, ami az anyját bosszantotta és bántotta, hogy Oliva két idenyt töltött Londonban, hol számtalan udvarlói voltak, és néhány cserence vadásztól házassági ajánlatot kapott, kik kétségteletlenül a vagyonért jártak utána, de mind ez ideig egy olyan valóban kíváncsot házassági ajánlatot sem kapott, melyre a szülők a beleegyezésüket ad-

MINDENFÉLE.

Kolozsvárt, október 12.

— Kolozsvár a magyar király emlékeztetésén. A tegnapi legfőbb kihallgatás alkalmával Ő felsége ismét fényes tanujelét adta, mely élénk emlékeztetésben vannak a kolozsvári ügyek s mennyire érdeklődik legfontosabb napi kérdéseink iránt. Városunkból három jelentkeztek megköszönni a legmagasabb kitüntetést, u. m. Vörös Sándor kolozsmonostori gazdasági tanintézeti igazgató, Szvacsina Géza városi tanácsos és Kozina Ferenc kir. tanfelügyelő. A szokásos bevezetés után elsőnél megemlékezett a király, hogy az intézet a városon kívül fekszik; tudakozódott tanfolyamairól, tanulói létszámáról és fejlődéséről s a kedvező felvilágosítások után megkérdezte, hogy a községnek a várossal való egyesítése már végrehajtott-e, mire azon választ nyerte, hogy jogilag már minden rendezve és annyira előkészítve van, hogy a tényleges egyesítés a közelebbi újkör életbe lép. Szvacsina tanácsostól a vízvezeték és csatornázás mibenlétéről, költségeiről s arról tudakozódott, hogy az a kaszárnyákba is belesz e vezetére. Örömet nyilváníttotta, hogy a siket-néma intézet alapítása által a város egy szép és humánus intézettel gazdagabb lett. A tanfelügyelőtől az iránt tudakozódott, hogy újabb időben szaporodtak-e az iskolák s az ifjuság elhelyezhetők-e azokban? Mire midőn azt a választ nyerte, hogy úgy az állam mint az egyházak és a város vállaltva működnek intézeteik szaporításán és fejlesztésén s azokban az ifjuság a haza és trón iránti hűségben és szeretetben neveltetik, Ő felsége így szólt: ezt remélem és örömmel veszem tudomásul.

— Pénztézetek fuzója. A kolozsvári pénzpiacra a múlt év őszén beállott hitelválság következtében és hatása alatt még ez év elején felmerült az eszme, hogy az amugy is több közös vállalatban érdekelt négy nagyobb kolozsvári pénztézet, egy, a hitelgyegeknek jobban megelőző nagyobb szabású, nagy tőkével rendelkező és egységesen vezetett pénztézetet egyesítenék. Az érdekelt négy pénztézet igazgatósága már ajelen év elején megtartott rendes közgyűlésen előterjesztette az egyesítést tárgyaló javaslatát, minthogy azonban három intézet részvényesei a rendes közgyűlésekre nem jelentek meg az alapszabály előirt számban, az egyesülésre vonatkozó javaslat felett érdemleges határozat nem volt hozható s a javaslat tárgyalása később kitűzendő rendkívüli közgyűlésre halasztatott. Az egyesülés gyakorlati megvalósítása érdekében az érdekelt intézetek igazgatóságai és vezető férfiai a szükséges előintézkedéseket megtették s most már annyira haladt az ügy, hogy a rendkívüli közgyűlések megtarthatók, s azokon a részvényeseknek módjukban lesz az egyesítést tárgyaló javaslatok felett most már érdemileg határozni. A mint lapunk mai hírdetési rovatában olvasható, a „Kolozsvári kisegítő takarékpénztár részvénytársaság” igazgatósága f. év november hó 1-én délután 3 órára egybehívta a rendkívüli közgyűlést, a melynek — mint a meghívásból látjuk — egyedüli tárgya a négy intézet közt czélbavett és szükségesnek ítélt egyesítés

kérdésében előterjesztendő javaslat lesz. Értelmeink szerint az érdekelt másik két pénztézet igazgatósága is közelebről egybehívja az egyesítés ügyében határozni hivatott közgyűléseket.

— Új bank-fiók Kolozsvárt. A Budapesti székelő „Magyar leszámítoló és pénzváltó-bank”, — mint tudva van — Kolozsvárt fiók-intézetet állít, mely a bank donát képező Folly-féle, belközép-utcai hat földszinti helyiségeiben fog berendeztetni, a működését november elején kezdi meg. A bank igazgatósága ezen fiók-intézet vezetésével Tauffer Akost, a kolozsvári kisegítő takarékpénztár könyvelőjét bízta meg, ki-nek szakképzettsége és nagy ismeretköre új állásában is kétségkívül előnyösen fog érvényesülni.

— Az „Erdélyi bank s takarékpénztár” — új intézetnek már helyisége is van Kolozsvárt. A Pesti kereskedelmi bank igazgatójával, ki tegnap városunkban időzött, a bankalapítás érdekében munkálkodni, kikérték az alapítók a piacon levő [Helfi] emeleti osztályát, s az egyik bolthelyiséget. Alól a bolt helyiségben a pénzváltó osztály lesz berendezve.

— Állandó helyiségek a polgári iskola és az ipartanulmányok részére. Albach Géza kir. tanácsos-polgármester elnöklése alatt tegnap d. u. a városi törvényhatósági bizottság tagjaiból, a városi iskolaszék, az ipartanulmányok és a városi polgári iskola részéről meghívottak, mint vegyes bizottság, még egyszer tárgyalás alá vették az ipartanulmányok és a polgári iskola elhelyezését ügyét. Az ülést vezető polgármester előadta, hogy ugyanezen vegyes bizottságnak korábban megállapodása alapján, a polgári fin iskola jelenlegi (Nagymalom-u.) helyisége mellett fekvő pusztá telek tulajdonosát, a kikülönböző bizottság felkereste és értekezett vele, hogy telkét, melyre az ipartanulmányok és az iparmuzeum állandó helyiségei tervezetnek, adják át a beltorda-utcai kőfaragó-telepért a városnak. A jelzett telek tulajdonosa, a csemvásár mellőzésével csak az esetben adja telkét, melyet egyáltalában nem akart átadni, ha arra a városnak multhatlanul szüksége van. Ez esetben 20,000 frtért bocsát áruba. Az értekezlet tanácskozás után egyhangul kimondotta, hogy a telket a város törv. bizottságnak megvételre ajánlja. Egyidejűleg eladóvá teszik a város tulajdonos képező kőfaragó telepet, melynek ára jórésben fedezi fogja a megvásárlandó telkárát. E javaslat még e hó folyamán a közgyűlés elé kerül, melynek elfogadása után, az építkezést azon a telken, a jövő tavasszal meg is kezdenek. A városi polgári fiúiskolának, jelenlegi telkén fognak épületet emelni. Ennek tervét és költségvetését a jövő év vaszra elkészítik, úgy hogy ennek építését legkésőbb a jövő nyáron meg lehessen kezdeni. Égető szükséglet képez ez ügyek az előbbi megoldása. Melegen óhajtjuk, hogy értekezlet megállapodásai mielőbb megvalósuljanak. Csak a napokban mutattunk egy cikkünkben, hogy a városi polgári iskola jelenlegi elhelyezése mennyire alkalmasan e fejlődő intézet befogadására. Majdan ilyen viszonyok között vannak az ipartanulmányok helyek és az iparmuzeum is.

— Lövés a sötétben. Az este 7 órá előtt a főtéren egy lövés dördült el. Azután járó-kelőknek nagyon meglepte a szökő

férje az átnézésére engedett leveleket olvaszt kérdezte tőle —

— Oliva, emlékezel Wynyard urnára? azt gondolom, hogy a lady Collingham házában — mely az évad utolsó bálja volt — kétszer táncoltál vele — jut már eszedbe?

— Igen mama, emlékezem rá.

— En úgy gondolom, hogy ő telén neked?

— Wynyard ur szép férfi, — válaszol — a leány közönyösen.

— Ó nem csak szép — de kedves, mondja az anyja melegséggel. Nekem meg megtetszett, az atya és az anyja lord lady Oxtown kellemes emberek; és az Terence csak a második fíjok, úgy értem, hogy a nagy néne a lady Grace lálakor — és ő nagyon öreg — Terence szép kis vagyont fog tőle örökölni. És a kívül lord Clifffille. Wynyard urnak a leány vére nőtelen és azt hallom, hogy nagyon gyenge. Ez ember soha sem tudja, hogy a szomorú világban mi történhet, tévé utána lady Adéla kegyes sóhajjal.

— Azt érte mama, hogy lord Clifffille meghallhat és akkor Wynyard ur leány atya örökösse? — mondá Oliva gyengén sólyval. És abban az esetben kétszeres vesebb lenne mint a milyen jelenleg van.

Lady Adéla nyugtalanul nézett a lányára. Olivának szokása volt teljesen ellenarozzal, olyan furcsa megjegyzéseket tenni, melyek néha zavarba hozták az anyját.

— Reményilem, hogy Wynyard jó lesz — szólt közbe Marchmont ur, éppen kiért. Mert, tudod édesem, miután a társaság hatólag foglaltszani van első szeptemberhavi, némi fontossággal bir, hogy legutóbbi közöttük, a ki a madarakat megválasztotta.

(Folyt. köv.)

H I R D E T É S E K

Sz. 4948—1894.
köz.

841. (1—2)

Pályázati hirdetmény.

Nagy-Enyed városnál a **pénztári ellenőri állomás** lemondás folytán megüresedvén, ezen állomást elnyerni óhajtok felszerelt folyamodványokat **folyó hó 30-ig** alóírt tanácshoz nyújták be.

Ezen állomás 2000 frt óvadék letétele vagy biztosítása mellett jelenleg 500 frt évi fizetéssel van javadalmazva.

A városi tanácsból,

Nagy-Enyeden, 1894. október 3-án.

KOVÁCS,
polgármester.

V E T Ó M A G.

Késői vetésre alkalmas.

Tiszavidéki eredetű rendkívül korán érő

buza,

métermázsánként 8 forintért.

ŐSZI BORSÓ,

métermázsánként 10 forintért.

Kapható zsákostól:

Gróf TELEKI ARVÉD
drassói uradalmában, u. p. Koncza.

A buza **Alvinczen**, a borsó **Szász-Régen**-ben adatik fel a vételár beérkezése után.
817. (5—5)

A SZÉKELYFÖLDI ASVÁNYVIZEK PARATLANJAI

„RÉPÁTI“

a legjelesebb égvényes gyógy-savanyuvíz,
mely kiválóan szerencsés vegyi összetétele, rendkívül dús, főleg kötött szén-sav tartalma és kellemes íze folytán, ritkítja pártját a kontinensen.

Első rangu gyógyital

emésztési és vizeleti nehézségeknél, vese- és gyomorbetegségeknél, gyuladással, hólyag- és köszvényes bántalmak ellen stb.

Főuri kedvenc ital,

határozottan a legkedvesebb pezsgő borviz!

Mint a belső szervek betegségei ellen legkellemesebb és leghatásosabb s egyszersmind legolcsóbb gyógyító szert, úgy is mint pártatlan élvezeti italt a „répáti“ asványvizet minden céltudatos elfogulatlan ivónak rendes használatára lelkiismerettel ajánlhatom.

Mindig friss töltésben kapható **Kolozvártt** főraktáron:

Segesváry és Társai uraknál,

az ásványvíz-kereskedésekben és minden jelesebb vendéglőben.

Tisztelettel a gyógyforrás kezelője:

667. (37—)

GYÖRGY JÓZSEF,

[Háromszékmegye.] Bodokon. [Háromszékmegye.]

Meghívás közgyűlésre.

A „Kolozvári kisegítő takarékpénztár részvénytársaság“

folyó évi november hó 1-én

délután 3 órakor

rendkívüli közgyűlést

tart,

melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívataknak.

A gyűlés tárgya:

1. Az 1894. évi március 30-ra összehívott rendes közgyűlés napirendjére kitűzött, de akkor határozatképtelenség okán egy rendkívüli közgyűlésre elhalasztott következő kérdés: „Egy nagyobb szabású pénztárat létesítése érdekében az ezelő év egyetemes közgyűlésének tárgyalása s annak elhatározása.“

Ezen tárgy felett a jelen közgyűlés az alapszabályok 16. §. 4. bekezdése értelmében, a megjelenő tagok számára való tekintet nélkül, érvényesen határoz.

Kolozvártt, 1894. október hó 11-én.

Az igazgatóság.

Jegyzet. A közgyűlésen minden, a megelőző üléstől a részvény-könyvbe bejegyzett részvényes megjelenhet, a ki saját nevére írt és le nem járt szelvényeivel ellátott részvényeket a közgyűlést megelőző nap déli 12 óráig a társaság üzemhelyiségében letesz. (Alapszabály 18. §.) A szavazati jog személyesen, vagy szavazatra jogosított részvényes, mint megbízott által gyakorolható. Tíz részvényig minden részvény egy szavazatra jogosít, ezentúl minden további öt részvény képvisel egy szavazatot. Egy részvényes 25 szavazatnál többet nem gyakorolhat. (Alapszabály 19. §.)

Erkölcsei testületek szavazati jogukat meghatalmazottjaik, kereskedelmi vagy ipartársaságok és pénztársaságok elnökei, kiskorúak gyámjaik által gyakorolhatják, habár ezek nem is részvényesek. (Alapszabály 20. §.)

840. (1—2)

Alapított 1855-ben.

MÜLLER GYULA

(Keresztény Imre utóda)

kefe- és ecset-gyára,

Kolozvártt, Jókai-utca (helszén) 14. sz. alatt.

Van szerencsém a nagyérd. helybeli és vidéki közönség becses figyelmébe ajánlani

gyártmányaimat,

melyek minőség, jószág és az árak tekintetében a külföldi gyártmányokat fölülmulják és a melyek több országos és iparkiadatón érdem érdemmel lettek kitüntetve.

A székesfehérvári országos kiállításon 1879. évi díjazott lett kitüntetve.

A Szolnoki-dobozka megyei gazdasági kiállításon 1887. évi díjazott lett kitüntetve.

A budapesti országos kiállításon 1885. évi díjazott lett kitüntetve.

Nagy raktárt tartok minden e szakmába vágó cikkekben a legfinomabbtól a legegyszerűbbig.

Elvállalok mindennemű gépkefék javítását avagy újja készítését.

A legjobb romániai sertéből készítek továbbá:

parket-fénykeféket, festő- (Steinpenzlik), meszlő- és kenderisztító-, fedőfestő ecseteket,

FODRÁSZ GÖMBKEFÉKET,

ruha-, haj- és bársonykeféket, mindezeket felelősség mellett, tiszta sertéből.

15. (64—)

Kívánatra árjegyzéket azonnal küldök.

Belközép-utca 45. számú háznál

kézzel szedett

Ponyik, Batul

és több szép fajta Renet-alma

kapható

litervékánként 1 forintért.

836. (2—8)

Egy jó családból való

német leány,

a legjobb bizonyítványokkal,

ki a **német és francia nyelvet** tökéletesen beszél s ezenkívül a **zongorázásban** is oktathat tud.

állást keres.

Czime megtudható a kiadóhivatalban.

835. (3—8)

Eladó

a csucsai vasúti állomástól 1 és fél órára fekvő

tuszai 500 hold

ős-bükk erdő terméke.

Értekezhetni tulajdonos:

Báró Györffy Pállal Krasznán.

838. [2—10]

Új üzlet!

Divatruház a Veres kereszthez,

főter 25. szám Dietrich-féle ház,

(a volt **Poszler és Társa-féle helyiségben**.)

NAGY VÁLASZTÉK:

FÉRFI- és NŐI-PIPERE és RÖVIDÁRUKBAN.

Ugyint: a legújabb divatu férfi kalapok, ingek, gallérok és közelők, nyakkendők, valódi angol és prágai bőr- és szövetsztyűk, illatszer-ek, fog- fej- és ruhakefék, sétapálcák és esernyők, pénz- és szivartárczák, inggombok és ékszerárak.

Nagy választék: Belső-árak, női ruhadíszítések, csipke és szalagokban, kötött és szövött harisnyokban, alsó ing és nadrágokban, fűzők, valamint mindenféle rövidárakban.

Paplan, mátrac és Pokrócz gyári rak-tár saját készítmény.

Szőnyeg, függöny, téli posztó és harászkendők, női sálak és Cachene kendők, Paidek és takarók

szabott olesó ár, készpénz fizetés mellett!

790. (11—20)

Reményik Victor ezelőtt Bokros Ádám vaskereskedés,

Kolozvártt, főter, Bánffy-palota.

Ajánlja az őszi és téli időnyre legnagyobb választékú raktárát

mindennemű vaskemenczében,

hol gömbölyű, salon, rekesz, reggeliző, köszén és szabályozható töltő kályhák, valamint Meidinger-féle vaskályhák minden árban és kiállításban a legolcsóbban kaphatók.

Nagy raktárt tartok mindennemű öntöttvas és erős vaslemezéből készült **takarék-konyhákban**, melyek különféle alakban és kiállításban 5 frttól 100 frtig találhatók.

Különös figyelmet fordítok a **háztartási- és konyha-edényekre**. Nagy készletben találhatók mindennemű zománcozott, öntött és lemez-edények, továbbá valódi Berndorf Alpaca és Alpaca ezüst étszerek, kávé és mákdarálok, zsemlye-reszelő és hús-vágó-gépek, thea és kávéfőző-gépek, különféle asztali és konyha-kések, vasbutorok, fürdő és ülő-kádak, modern kályhák és mindennemű lombfűrészesi deszkák és hozzá való kellékek és még sok itt fel nem sorolt hasznos árucikk. — **Videki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.**

837. (2—10)

Kiváló tisztelettel: **REMÉNYIK VICTOR.**

Jutányos árak!

Novák Albert

Nagy választék

Kolozvártt, Hid-utca (Ferenczi-féle ház)

A n. é. közönség szíves figyelmébe ajánlja

divat-, kézmű- és rövidárakkal dúsán ellátott

új üzletét

legjutányosabb árak mellett.

Nagy választékban kaphatók: mindennemű női gyapjú-szővetek, legjobb minőségű volieok, cretonok, atlasz, szatín és batist. Flanel, casanok, fehér és színes barchettek. Továbbá pamut- és lenvásznak, asztalneműk, Butorszővetek, függönyök, paplanok, futó- és soffa sznyegek. Nemkülönb a legkényelmesebb vállfűzők, bélésművek, kendők és kötő-pamutok.

Ismét eladóknak

gyári raktár mindennemű kézmű- és rövid-árakból a legzölidabb árak mellett!

Nagyobb bevásárlásoknál jelentékeny árkedvezmény!

Videki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Pontos kiszolgálás!

761. (14—40)

Legjobb minőségű árak!